

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt, information

Den 13 juni 2023 fattade kommunfullmäktige, i enlighet med 4 kap. 6 § öppna datalagen (2022:818), beslut om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande för i ärendet beskrivna dataset. Beslutet är giltigt till den 9 februari 2025.

Beslutet fattades mot bakgrund av att det då var oklart om kommunen tillhandahåller några sådana särskilt värdefulla datamängder (HVD) som avses i genomförandeförordningen till direktivet som ligger till grund för den svenska lagstiftningen. Det fanns därför behov av ett undantag i avvaktan på mer information och riktlinjer samt för att förvaltningarna skulle ges möjlighet att utreda och hantera eventuella effekter av lagstiftningen.

Nu har avdelningen för Juridik på Sveriges kommuner och regioner (SKR) utrett frågan. Av utredningen framgår att öppna data-lagstiftningen – fränsett det obligatoriska tillgängliggörandet av nya detaljplaner – bara är tillämplig på kommunernas geodata när kommunerna på eget initiativ tillgängliggör sådana data för vidareutnyttjande. I den utsträckning någon kommun på eget initiativ tillgängliggör geodata för vidareutnyttjande, görs i utredningen bedömningen att bestämmelserna om HVD i öppna data-lagstiftningen ändå inte är tillämpliga. Det beror på att regleringen om HVD i EU-kommissionens genomförandeförordning anges gälla datamängder som omfattar en hel medlemsstat. Bestämmelserna om värdefulla data (HVD) är bara tillämpliga på datamängder på nationell nivå, vilket sällan är fallet med kommunernas geodata. Detta innebär att kommunerna även fortsättningsvis kan ta ut avgifter när geodata tillhandahålls för vidareutnyttjande.

Juridikenheten